

ЗАМАНИ

ГАЗЕТ 1924 ЖЫЛДАН
БЕРИ ЧЫГАДЫ

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ
Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БАГЪАСЫ
3 СОМДУ

В.И. Михайленкону Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бла саугалауу юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини

УКАЗЫ

Кавказские Минеральные Водыни эм Къабарты-Малкъар Республиканы араларында экономика эм культура бирге ишлеуи айныгъыча улуу къыйын салгыны ючюн **МИХАЙЛЕНКО Виталий Ивановичи** - Кавказские Минеральные Водыни-Россий Федерацияны энчи халда сакланган экология-курорт регионуну - Администрациясыны башчысын, Ставрополь крайны Правительствоуну Председателини биринчи заместителини - Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бла саугалауу.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти **А. КАНОКОВ**

Нальчик шахар, 2008 жылда 15-чи майда, №56-УП.

«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы юсти» деген атны атауну юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини

УКАЗЫ

Конституция закондукну ючюндериуге къыйын салгылары эм кеп жылланы ахшы ишленгени ючюн «Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы юсти» деген атны атауу.

БЛИКАНОВА Валентина Васильевнага - Къабарты-Малкъар Республиканы Конституция судюну судьясына **ХАБАЧИРОВМУЕДУ Лялевиче**га - Къабарты-Малкъар Республиканы Конституция судюну Аппаратыны башчысына.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти **А. КАНОКОВ**

Нальчик шахар, 2008 жылда 15-чи майда, №56-УП.

КЕНГЕШ

Жетишимле баямдыла, алай район юч кере терк айныргъа керекди

КъМР-ни Президенти **Арсен Каноков республиканы районларына бла шахарлары администрацияларыны башчылары бла тобешулерини тересин бузганды.** Алгын ол оламы жар бирини къыска отъвалды тынгылганды, бу жол бир районну ишине къарауну тюзге санаганды. «Алай этилсе, тамамланган ишлеге багъа бичерге тынчырак болукъуду, бек башы уа-жартылыкъланы толук очкилеп, оламы кетерим амал изерге онг чыгаргъа», дегенди.

Бу жол отъет этер кезин Чечек району администрациясыны башчысына туюшганды. Ол сёзон былай шартладан башлагъанды: району битеу жери 221,225 гектарды, андан эл молк жерле 24,5 процентни тутууда. Он элде битеу да 26 минг адам жашайды, аладан малкъарлыла 61 процентни, къабартлыла 36 процентни, орусула 1 процентни, башха миллетле да 1,5 процент-

ни тутууда. Арт жыллада демография болум иги жанына тюрленгенди: жаланда бытыр туугъанла өлгенледен эсе 147 адамга кеп болгъандыла (415 сабий туугъанды 268 адам өлгенди).

Андан ары Темиржанлы Махти промышленностьда, эл молде, сауукъ саклауда, билим берюнде, рекреация сферда не ишле тамамларга къолдан келгени, алыска не зат этерге тошеригин, иште чырмау этген сылтауына юсеринден да тынгылы айтханды. Он артыкъда улуу жетишимле гидроренергетикада этилгенлери белгиленгенди. Тёбен Черек эм Аушгер ГЭС-лени биринчи кесети 2002 жылда хайырланьыргъа берилген эдиле да, быыллы аягына уа Тёбен Черек каскадны экинчи кесегин сынау халда ишлетип башларгъа план барды. Оуа район бюджетте бек улуу налог төлеген предприятие болукъуду. Дагъыда гуч ите ГЭС-ни курулушларын башдауну юсюнден «ГидроТЭК» бла келишимге къол салынганды.

Ахыры 2-чи беттеди.

«Российни жети айтхылыкъ жерди»

Элбрус энтта да алчылыны санындады

www.rushudo.ru сайты 15-чи майгъа дери шартларына кере, Элбрус алагы ити масок этюп, 4-чо тизгинге кёторюгенди. Аны жаны болуп 90397 адам къол кёторгенди. Биз алгын билдиргенбиз, бир айыкъ мындан алгъа Минги тау жети айымалы жери санындан чыгып кетген эди. Аны быгы ачылыны санына къайтханы Къабарты-Малкъарны сыйгеленини, аны баш белгиси - Элбрус хорлары илгенелени къол кёторюлеге тири къатышхандарыны хайырындан болгъанды.

Бусагъатда биринчи жерге Кунгур буа добрун чыкыгъанды, аны жаны 92516 адам къол кёторгенди. Ызы бла

АХШЫ ХАПАР

Бир жылны ичинде аламанат культура ара сюегендиле

Республиканы бек улуу элперден бири - Кожеде туюне, кеп адам да жыйылып, къууаччы иш бардырылганды. КъМР-ни Президенти **Арсен Каноков да анда болуп, жылы Купулура юк хайырланьыргъа берилгенди.**

Бек аруу ишленген, тийреге къуат берген бу мекямы къурулушу бытыр апрель айны ахырында фундамент къазудан башланган эди. Жыл да толугъуну, он хазыр этилгени махтаулу шартладан бирини.

Тийреси тапладарьылы, эки къатлы мекямы ичи, тышы да аруу жарашдырылгандыла. Кире баргъанлай - улуу спое, андан озуп, бери келгенлей, отуруп, концертге-кинотгъа къарарча, улуу зай, болушкъуч отулу. Шендополио къурулуш материалла бла бетленген атлаууча бла экинчи этажъа чыкыгъанда да, хар зат къалай тынгыла этилген кере. Анда уа библиотека, шахмат клуб, торло-торло кумач ишлерча, концерт кургосторюккеле хазыраньыра отула.

Бу Культура юйно хайырланьыргъа берюну къуандына, Президентини сора да, КъМР-ни Правительствоусуну

Председателини орунбасары **Мадина Дышхова**, профсоюзларыны Федерациясыны председатели **Пшикан Таов**, Президентини Администрациясыны башчысыны орунбасары, Правительствоу Аппаратыны таматасы **Султан Каноков**, Президентини советинги **Уналаны Аминат**, культура эм информация коммуникацияла министр

Заур Тутов, къурулуш эм архитектура министр **Михаил Адрашагов**, башха ведомстволаны бла организациланы, шахар эм эл администрацияны келечеклей, жууалы къулгъыла да ишленген, бу элде жашагъан адамла, эллиледен къартжаш да къошулгандыла. Къууаччы жыйында бек алгъа сөз берилген **Арсен Ка-**

ноков кесини сёлешиюун: «Багъалы жерлершим, мен сизини къызы алгъышайла! - деп башлагъанды. - Туугъан элибизде къыска болжалы ичинде былай культура ара ишленгени кыйсы бирбинини да къуандырылкъ шартды...»

Ахыры 2-чи беттеди.

Элбрусдан Кисловодскеге сыйдам жол бла

КъМР-ни Правительствоусу орта кюн бардырылган кезинде къурулушларына бла аламы жангъартыгъа «ЮГ России» федеральны программага кере бериллик ахча не ишлеге къоратылыгъын белгилегенди. Битеу да беш жылны ичинде транспортну, связы эм жол молкно министр **Анурари Сунаев** билдиргенге кере, 2 миллиард 589 миллион сом бёлонорюкю. Аны 305 миллионун республика быйыл аплъкъды. Андан 100 миллион сомну Элбрусну тийренинде жолланы къурулушларына бла аламы жангъартыгъа къоратыгъа, къалганына уа Кисловодскеге Зольск районда Гара Талагъа дери машина жол ишленрикди. Алай бла солур жерлерине туристле элди сыйдам жол бла жетерикдиле.

Агъач мюлклене бирикдиле

Агъачны къоруулау, саклау, жайы эм жарашдыруу бла къорешген тогузу къырал молкден бир предприятие - «Къабарты-Малкъар агъач молк» къурулукъды. Ол КъМР-ни Агъач молк жаны бла къырал комитетине бойсунуркъды.

Аны юсюнден КъМР-ни Правительствоуну жыйылуунда айтылганды. КъМР-ни къырал ырыскыгъа бла жер ресурсларга оуноу этиу жаны бла министр **Мухамед**

Сохов билдиргенге кере, агъачны агъач мюлкне кесерини ишлерини энчи-энчи бардыргъандыла. Алар бир предпритиягъа бирикдиле, администрация башчылыкъ этген аппаратка къораньла азайрыкъыла эмда аламы ишлерине тынгылы оуноу, контроль этерге да къолдан келликди.

Марина ХАПОВА, КъМР-ни Президентини бла Правительствоусуну пресс-службасы.

Хурметлеу

РФ-ни ич ишлерини министрни буйругъу бла

Туюне Къабарты-Малкъар Республикада ич ишленини министр **Юрий Томкак** КъМР-ни Правительствоусуну Председатели **Анурари Петровиче** Россияны МВД-саны Сыйлы грамотасын бергенди. Ол саугъа анга Россияны ич ишлерини министр, армияны генералы **Рашид Нургалеевич** буйругъу бла ич ишлене органиларны да болушчаны ючюн берилгенди.

Жолда жюрюкю къоркъуусулгъун жалчыгъыгъа тийишлю юлош къошаньлары эм къырал автономсияны бла дайым байламлыкъ жюрюктенери ючюн **А.В. Ярин** эм КъМР-ни Президентини администрациясыны башчы

А.Х. Кажаров «За отличную службу в ГИБДД» деген ёшоннге тюрелген белгини биринчи даражасы бла саугъалангандыла. Тёбж районну администрациясыны башчысы **Максим Панагов** ёшоннге тюрелген «За содействие МВД» деген белгине тийишли болганды. Алгъаркъа ула уа РФ-ни ич ишлерини министрни буйругъу бла алай белги КъМР-ни Президентини **Арсен Каноков**га, КъМР-ни Парламентини Председатели **Бечелланы Илияс**га уа Россияны МВД-саны Сыйлы грамотасы берилгенди.

КъМР-де МВД-ны пресс-службасы.

Борчларыны бет жарыкълы толтургъанлары ючюн

Къабарты-Малкъар Республиканы прокурору **О.О. Жариковну** кайгыгъырууу бла Россия Федерацияны Генеральны прокурору болушчаны ючюн берилгенди. Жолда жюрюкю къоркъуусулгъун жалчыгъыгъа тийишлю юлош къошаньлары эм къырал автономсияны бла дайым байламлыкъ жюрюктенери ючюн **А.В. Ярин** эм КъМР-ни Президентини администрациясыны башчы

ны органларында 23 жыл ишленгенди. Бек алгъа уруну жолун республиканы прокуратурасында тамата следовательден башлагъанды. Андан сора уа торло-торлю кулукълада бет жарыкълы урунганды. 1975 жылда июнь айдан 1979 жылда январьгъа дери кезинде **Нальчик** шахарда Октябрь району прокуратурада къулукъ этген төлоле молкюде. Алар кеп жаш специалистни иш усталыкъы юяргетгенди, заман оза баргъаны сайын, улуу кулукълагъа кёчюрюле, атларын иги бла айтдырадыла.

Н.В. Туликни Къабарты-Малкъарны прокуратурасыны пресс-службасы.

Саугалауу Фахмулулагъа - стипендияла

16-чы майда Правительствоу ююнде КъМР-ни Президенти **Арсен Каноков** бизни республикада бек ити окъугъан жыйырма студенте КъМР-ни Президентини стипендиялары болгъанларына шагъатлыкъ этген сертификатла бергенди. Алар Къабарты-Малкъар къырал университетде, Эл молк къырал академияда, Шимал Кавказда искусстволаны къырал институтунда, МГИМО-да, Плекханов атлы эл молк академияда окъуйдула.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди. Суратланы **Р. МАМИЕВ** алгъанды.

роюлеге тири къатышханыбызны селитмейте бардыргъа керекбиз. **Алгъычча**, <http://www.rushudo.ru> сайт бла къол кёторюрге неда 4563 номерге SMS-ле жибериге болукъуду. 14 айрымлы жерден 7-син сайларга керекди. SMS билдирюде жетисини тизмеси болурга тийишлиди. Сайта къол кёторген заманда да, сиз сайлагъан жерлени саны да алай бир болуун. Андан эс неда кеп санагъа къол кёторгенге саналамайдыла. SMS-ле бла къол кёторюу бла алгъа чыкыгъаланы тизмеси: Элбрус - 47, Мамеев Курган и статуя Родины-Матери - 45, Крепость «Вовнушки» - 43, Собор Василия Блаженного - 38, Столбы выветривания на плато Маньпупунер - 34, Кирилло-Белозерский монастырь - 33, Петергоф - 29, Нижегородский кремль - 24, Кунгурская пещера - 22, Тобольский кремль - 15, Заповедник «Столбы» - 12, Новосибирский зоопарк - 10, Байкал - 9, Долина Гейзеров - 1, Элбрус алычаны санында кылгъыргъа керекди!

Сергей Цой, КъМР-ни Президентини бла Правительствоусуну пресс-службасы.

«Къынгыр чойледе, сынган кирилчеле мен искусствону кёралмайма»

3 бет

Аруу ауазы, нязомлыгы бла кесин сыйдюргенди

4 бет

15-май Мусавири Келчир Барды Кюносу

Москвадагы Аллахберди жаны Владимир баш китанын автору, Фамху музиканты, Р0-ни жалкы устасы. Ол суратта музейге баш хранилте болуп иштелиги кбй жыл болады. Бугагаанда оңа ремонт ише барганары себепли керимче ктурар амалды жоккуду. Музейден халкка прала кюноно аалдыра мен Москва уллу баш этнем.

«Кынгыр чойледе, сыннган кирпичледе мен искусствону кералмайма»

Владимир, суратта музейде тынгыла ремонт баргынына куюандым. Ол сизге, бизге да саугады. Ремонт кчачан бошоп, кчачан керимчелени керболюндү. Керимчелени июсонен бугагаанда зат айтан тын токтюдо. Ала ремонт бошоп ачына кер болукчууда. Бу иш да сунмай турганбай башанганды да, планбыз тюрленгенди. Ачачан квалтап кере бериле, болум да аны бна байламды. Хранилте осал халда эди, кеси да тар. Аны тап эди, кенгертебиз. Заланы да жангыртч бошоганбыз. Энди холлада да бардыла тамакка косметика ремонт эдеге ден жиде да, андан эсе тынгылыды бу а. Хранилте тардан июночо залны экиокнатпадан толтурту тура эдик да, ремонтдан сора ол да ачылыкды.

Владимир Мухамедов

Сора суратта музейде тынгы ремонт барды дегер болукчууду? Айтырга болукчууду. Алай бу саугада жашууга кере музейлени ич тыш керимчелери, хранилшелери да кыйда байдыла. Офислеге, кафелеге кирсең, аланы ремонтлары, ич керимчелери сейр эттирди. Ала бна музейде тынгыла ремонт барды. Телевизорга кчарсан, газетлени окусаң да, дайым билай айтылды: культуруда кризисди, музейлеге да, алгыныча кчаруучу жорондиле. Арт жылда ол болумну тюрлендирге жорешиле. Музей кесини алгыныч жерин алып башлаганды. Бир кчашуу жыл алга «Авангард, андеграунд», он стиллени, философияны алыч чыгарырга жорештиледи. Мени окуйма кере, ала

дуняны бир ксөөк аламат халда кергозтедиле. Алай жашуу неди? Кчазуат Аманжол бна ишлик, тозок бна терлик ктуру да бир бири бна кчазуатдадыла. Телевизорга кчарал, белгилу адам, пост, баша болсун: «Мен насылпыма, жашуама ыразы»

«Не разделяю боль свою с чужой, но все же чужда кажется больней» - деп тизинерим бардыла. Аланы омакылыкга деп айтамын. Мени жарсуум, кыйылыгымы бар эсе, ама л излетилкымга, башкага уа не бна, кчалай болушаймы? Сора кыйдады ол тиз негилу адам? Мен жашууну дуняны, табийгатын, тишируланы, сабилени - барын да сюем. Алай хар неге да, тиз кеден кчарал, тиз багса бирчеге керекди.

Арт жылда керимчелене мен сени жангы ишлерин кериме. Агач бна керешени омакылыктуу турмуш эдим, ол пенсияга кеткеней а, аны орнуна саладыла.

Тойган жашууну куюоп, искусствога, музейге келгенине ачы а этмесе? Угай, этмемби. Бир ишли жараган, ары кеткен игиди. Музейни юсю бна кбй белгилу адамланы, художиклени да таныкырма.

Кыуууну кычырык? Аламдан адимга бөлүнгөн, Аллахдан саугага берилген, Кюнондан ырыксы төпөлгөн, Узак жерледе да керимен, О, бизни бек аруу жерибиз. Бизни квалыбала жерибиз, Жантамыр, бермил жерибиз, Битмилу, бермил жерибиз, Чамланады бизге, аконго, Эрттенде, иргиде - өксоне, Биз аны ол аруу бетине, Еч кибис сайты журметине, Багуш текебиниз июночине.

Чамланады таза жерибиз, Бар жылдан азат жерибиз, О, кбп азан керим жерибиз, Дагы амай келген жерибиз, Доммалай өкөгөн жерибиз, Атага көмөлгөн жерибиз, Душманла кериген жерибиз, Узакда термилген жерибиз, Тузакда термилген жерибиз, Чамланады бизге, уяпта, Бу неди дегени сызлат, Елкени пластик хачууну, Бизарны аш-кызык кычыгыш, Шешасын, тазын, кчашыгын, Кыранны кчара балчыгын, Айырмай, кыйраймы, тийреге, Кчозула ойнаган тийреге, Чыккыла да - барды тебелу, Хауны юйрген тийреге, Жолу да жанына, юсюне, Терекле, келте ичине, Элтип, текебиниз июночине!

Искусствону келечилерине отурулук жетмеди, Кчизиме болган отурулук. Мен алай таулу кчартагыча адамден - кчайсы окуулу тобем да да сабыр, отурулу.

Алай алыны барын да жашууда керген игиди. Ол чыгармачылык ишде болушкан эди. Анга кере там да табаса.

САРАККУЛАНЫ Асият. Сураты ХОЛАПАНЫ Маризит айтылды.

ЖАШ ТЮЛО КЫМЫЛДА Дайым да юлгу болурга таукелдиле

Арт жылда школада уруула барган тереңе жангыртыла, ачы белгилерге жуюуш болушты. Алдан бирлери - кичи классада окутулганы агыныча октябртагы, абдынарыкканы уа пионерге алыдуу. Жаңхотия элн орта школунда Совет Союзу заманындан келген ол ачыны ишени жангыдан кюлго алганды. Озгөн жылны декабрь айында 2-3-ию классына окутуучуларын октябрта, 5-7-чи классыны окутуучуларын декабрь айында. Энди миңда «Кюноч» деген октябрта организация - 67, «Жаңгыру» деген пионер организацияда да 101 сабй киредиле.

«Кюночдеги», «Жаңгырудагы» кчызкчылдан бна жашкчылдан алы октурга, кеселени тал жорюлго, школада болган затланы алы, абданлагына намыс, сый бере билу илзанди.

Жаңхотиячы пионерле тамата вожатыйлери Байзуллаланы Зухура бна.

Пioneerлерде элде жангыз турган кчартлагы, кчарыуоулагы да кюлпартындан келген болушчуну этердиле. Сөз июно, быйыл ала урушун ветеранычы койбисе, сөксөнжылкы Байдаланы Зулйини, жетишмилкы Тилланы Кйбаны баччалары казгарга, картоф салырга болушандыла. Pioneer организациягына Байзуллаланы Зухура башчылык этеди. Жаңхотиячы пионерле элде, школада болган байрамла, белгилу конлге да тире кчашадыла. Ала «Жаңгыру, кчызгал» «Жаңгыру, жаштал» «Юге кюнок келгенде» деген

лирге керекисинден аришгендиле. Школда пионерлерден кчуралган совет да ишлейди. Ол хар кыйкыны шабат кюночо бардырыган линиядагы чыгып, отрядлары кчалай окуяларларыны, кеслерин кчалай жюрюктенерлени, библиотеканы китапларыны кчалай жайырганнарларыны, окууда жетишмилерини кюлеринден айтадыла. Пионерле, октябрта да телгерини аларында бетлери кчызармаз июно болууга сөз бердиле. 18-ию майда, төрөде болуучусуна, шендогю пионерлени кчуюу

«ЕВРОВИДЕНИЕ - 2008»

Бир жыл бу конференс ары келген. Профессор Яна Рудковская, фигурист Евгений Плющенко уа скрипан Эдвин Мартону хорлагыра оңу барды. Биз жанада хорлам алырга барыш Ол мурабтыгызга жетер жолда бизни бир адам тырыкч тоюлду, - дегенди Яна Рудковская.

Европа Дима хорларыгына ишексизди

Быйыл «Евровидение» жыр конкур Сербины ара шахары Белградда болукчууду. Анда 20-чы майда жарым финалда Россияны намысын Яна Рудковская Дима Белан бу конференс ары келген. Профессор Яна Рудковская, фигурист Евгений Плющенко уа скрипан Эдвин Мартону хорлагыра оңу барды.

Белгилука, Биланы концерт номерине Мартон бна Плющенко да кчаштырылгышыла. Белградта алагы дуняны жулдузлагышыла тобөендиле. Ала самолетдан тюрөгө алагыра Сербияны президенти квалуларлары да жеткендиле.

Билан биринчи релетицины этдиргенди. Журналисте аны кйргенден сора «Билан - победитель», «У России будет самый яркий номер на «Евровидении» деген аты бна материалга газетлени беттерин билгендиле. «Окитомис» басма уа релетици бна болганна бна били Дима хорларыгына, дей эдиле. Биланы номери хар кимни да сезгенириндегиде алагыра командасыны аны кчарлагыш тыны тоюл эди. Отуз юк ми нуны ичинде ала, саханы буз этип, декорацияла да салырга керекдиле. Аны алагы этенин керген душманла бетден бетте аны бна демлегиче башадыла. Сора бир кчуюуну уюлгандан са

Чамланады жерибиз

Алай биз ачы шталмай, Белкини, келмики билалмай, Кырдыкдан, төрөкөнд уялмай, Жайбга, атабга кече-июн. Жайбга, атабга кече-июн. Кичи да кермийди тогонне, Жерибиз жашуудан тоңголе Турганын багушта тобюнде! Чамланады атала жерибиз, Бийлек ачгарган жерибиз, Бар этер амалын тауусуп, Хар элн иресири, учугы. Хар юйно орамы, ой алы, Болгандан чирikle бугагы! Адырла, джрыкыла, жол жаны. Эткек жылырап, от жапып, Турушу эдиле дагы чачып. Энд уа хар юйно кичиги, Багушу, кчурушкан итчи. Шешасы - суу аз ичили, Пакеги - баулар июзолуп, Жайылп эт тийре кчартышше - Кырдыла аюоучу кчартышше, Сабиле аюоучу кчартышше, Жаулау аюоучу кчартышше, Жилекле жетичу кчартышше, Бууулады джрыкы, солуусу, Кырдыканды жерибиз кчуруусу. Чамланады такыр жерибиз, Ижилген ой, факыр жерибиз, Насылы этерге адамын, Дон хазыр болуучу жерибиз, Чалкыкыла да - барды тебелу, Кундуша кчуртуруп, кетерип, Кырдыкыла да - ташы, жаргелги Айдыр жер - ынкыч, элгене, Эйдоне, тышындан келгенге,

Турганын, тышындан келгенге: Сиз ое болсагыз эди уа, Сиз не болсагыз эди уа, Ата журт дегиси эди уа, - Саклар эдимиз бу кчаргышдан - Ауручу жайылган багушдан, Отлар жер кыймаган багушдан. Бек бийи тауланы кчатысы, Бек таза сууланы тагысы, Бар этер амалын тауусуп, Айтады хар бир тюз адыра, Чакыра хатерге, жардамга: Оуй, кчычара буюм мен - Багушла, кир-кичтик тобюндөн, Пластик мулкарла тобюндөн, Аш-азык мулкарла тобюндөн, Атылган тешекле тобюндөн, Акч-Сууда, Барамта жанында, Бахсаңда, Чегемни тарында - А барыч, барында, барында, Жайлымга, солуму тышыла. Ачуудан кчанатым кыйыла: - Нек тошюм мен бу кыйынгга, Бар эсебе кезо кергелне, Бар журтум, өз жерим дегелне? Атага жолунда келгенге, Орманга таш тошот көгөлдө, Алмай оогзаны уа - өлгөнгө, Санаучу ихсылты эзделне, Кырдыкылы квалдыгы, өзге? Огөсуе уа халкымды төзген?

Юсюно илек жысы, Бозду жер кир-жилчк уясы! Сады болду жаш дунясы, Айтыгыз, жер кимге тансык? 2008 жыл.

Асият Сараккулани

Кчуюуну жыл мындан алада он-тогузууну өмюрно экичи жарымында алынган бир почта откратка тошгон эди кчюлму. Аны бурун заманда ишленген Көндөлөн агындагы кешелени суратлары бар эдиле. Ала битеу да жети болууду. Бир кешенени кчатында эр кийи оюелди. Бийикликтерин тентгештиргенде, адамдан эсе ол кч термден артыктыгы бийик көрөндө.

Бирини уа оолгган жери барды. Анга эсеп кчарсан, ол кчая ташдан ишленген кересе. Алай ташы уа ол тийреде жокчула бам, тайдан ташылган болуура. Ала уллу бирдеге неда аскер башчылагы элтигенге ушайдыла.

Кешеленде халар сора Көндөлөнге барганда, анда бир кчуюуну абдан адимга жолуктыган эдим. Он санда Малкчарланы Исхажыга (жайнетил болсун) бна Жашуулы Сейитте. Токсан жылдан атпаган аксыбалыла эспертмелени бийликтери аты, керемтери уа беш метр бу эди, дейдиле.

Бу эки адам сабий заманларында алайладу буюула коете, көп кере кешелени ичлерине кирип, жаундан бүктүгөндүлө. Ата-бабалардан алыны ары бна байырады халара да айтачкыла. Бирине эни эс бурган эдим. Алгаракыла уа, Көндөлөнге барып, анда урушун ветераны Ботталаны Октулга тобюме. Кешелене бна байыла халары оюсонден сорганымда, да да аксыбалла айткача кыйтарды.

Ташларны аскерлери, битеу Азияны кчозлга этип, онтөрпюно өмюрно ачырында бу тийреде жетдиле. Бахсан арууну адамлары ала бна кчаты ормешгендиле. Кчюлмудан эр кичилени барсы да кчазуатка чыгылдыла. Ала арсланлача ормеште эдиле душман аскери бна. Алай эдиле кчызкысыз көп эдиле. Аланы кчара турганыгышга топкунула, бири бирин алышып, ишон уруш этедиле. Таулудан да аслам адам жоюлды. Кчалгынларны артка ыктырылдыла. Ол заманда тардан бир тишируу эр кичими ийилгип, ююонде да аксы жалчысы бна, жозге жуукч негери бна чыгыдыла. Ала, жек урганлай жетип, душман аскерни ортасына кирдиле да, ууш бичкалары бна, солуня-ишери керем, аларында тошгени кчыртып тебейдиле. Кысыка заманы ичанде ий кескелерин жок этип, чакырылганмын кчонкылыны Көндөлөн суундан иги да эмише кчайтылдыла. Кюночомче коч ташлары жылырды, аксы жалчыны тиширү барындан да кчаты ормеште эди. Силдегени бна жуудан бирин төгөртмөй кчоймайды. Аны алагы этенин керген душманла бетден бетте аны бна демлегиче башадыла. Сора бир кчуюуну уюлгандан са

дагыладан атып тебейдиле. Ала жиберген битер бурун окула темен кирген эдиле жигит тиширүүчү салырына. Алай ол жазгылымады. Энише ийилди, сол коюлу бна атыкч асындан кчаты тутду, онт коюлду да кчылкычын да ыкчандырыды. Аны алай болганын көргөн негерлери жетдиле да, жаңуу кчюлму тошооткыты, кеслерини башчылары Жаңшыр-Дорбулгагы элтедиле. Анда жараларына дарман салып, байлап да корошедиле. Жарыуга, кчызанаста кетип, он анда өлдү. Биле эдиле таулу кчызала ады жорюк да, уруш эте да. Керек коюу да Ата журтларына кчалкыкан болуп союлгөндиле.

Кюм эди бу жигит тиширүү? Бирини ала абдан кылдырганы араларында аны атын эзде турганда бардыла. Он санда биз башында сагынган Жашуулу Сейит да. Озгөн өмюрно отуучуну жылларында (аны аксыбалыкы заманды ала бна Жашуулу-Дорбулгагы тийресинде бичен ишлегенди. Бир кюн атасы Сейитте дорбулгагы элтеди. Ол тийреде барыкыла бар эдиле да, алагыра кчалай салырга. Алайда тамата дорбулгагы киреди, аны ала бна байырады халара уа оюлу тур кереме да, көп, болуш, ташларын жерине салыкчы, - дейди. Жак дорбулгагы киргенде, кчызарганы кчатында ачылып турган кчызарны кереди. Инане сөөкери, ууучачы да бар эдиле. Сейит чачны кчюлмуда да бар эдиле. «Токлери сыныч бна эдиле», - дейди. Ташлары жерлерине салып бошогандан сора атасы жашына кчабыр кичинки болганын, ол адамны атын, тукумууну, кчачан, кчалай өлгөнүн ишондон халкыга жондуу халары айтады. Бизге да ол тюз ол формада жеткенди. Кчызарны халарын коч жыл мындан ады кылдычын Малкчарды аны ала бна байырады халара бна башында сагынганга айтырды. «Тиширү Табыланы Атаймады», - деген эди. Көп байлы уа урушуну, урунуну да ветераны Ботталаны Октул да айтачкы аны ишондон. Аламдан сора да болууду Атаймады халарын билгенде. Ала сауукчула, кчызары болган жерин токташтарды, бели салырга керек эди. Аныча болганжары окуна бир билмилете көкте тенг этип жорюктурду.

Өнтөрпюно өмюрно ачырында «Жигит кчызаны халарын жазып, басмага кчазырап-гандан сора быйлар бир оом келди. Атайманы кчызарын кезо бна көргөлне, аны кылайда болганын билгенде Көндөлөнде алыкшы бардыла. Аланы халкырындан, аны табып, эт аягына, сөрмөш бардырыган жерге кчайтырды, аны оюонда уа ма быйлар бир кешене ишленсе тийишши болуу эди. Аны бна биз тарыкыны бир бетин токташтырдыр эди, таулу тиширүү аты да оюондо болуу эди. Бу ишине аныгуулу кчармыкка, болушуула да табылыра деп да ушанады. Алимледен, тарыхчыладан, тауручулудан да оюмларын сактайлыс.

ОСМАПАНЫ Жыксы.

Медицина

Мохамад Сами Насими Бизин республикада биринчи андрологду. Андрология - эр кишини саулугуну юсюнден ишүү. Репродукция эм койорно пласты саулугу оросинда 1992 жылдан бери ишлейди.

инфекциясы болганы ачыкланганды. Жарысууга, юйор кырагынчы бизде жашаа кеселдерин бекерин жорго бериле, артаа уа жууган арууладан кыйналадыла, аланы хатасындан кыраткан да болот. Бизин республикада аны биринчи сылтау - инфекцияладыла.

публикада андрология бармыдыла? - Жаланда бешуелен болабыз, ол а бек ады. Сабийни бекерин жорго бериле андрология кырготкорге керекди. Сабийликтеринде багытталган арууларыны хатасындан көп эр кишиле кыраткандыла. Жарысууга, элдеде педи-

белгили алмилери соннетин саулугуна игилгин айтадыла. Алмиле бардыргыан сылтау кырготкореде; соннет игилгене хроический протаститтен, башха арууладан да а аруудула; - Халкыны медицина жаны бла културлары бекимди? - Хау, эседе. Сөз ючюн, тойларыны алындаа көп жашаа бизге саулукларын тиндиргеге келедиле. Респубикада венерический аруулары азайганыла да кыуандырады. 1994 жылда бу арууну 100 минг адамга тергелген керомюсдо 26 эдеди, 2007 жылда уа ол 26 болганды. Он керге азайганды! Бугагыттаа Кыбаргыт-Малкыар сифилис бек аз жайылган бек региондан болушук изил тебирейбиз, хансланы хайрылангырга юрешибиз. Врач буюрган дарманла бла кесибизин багыбыз. Манга - «Диплофинак» бла «Индаометин» жаран тургандыла. Ала бек койюлгеге саналадыла. Болсада хар дарманны кезиую, мардады да барды.

РЕДАКЦИЯГА ПИСЬМО

Алгыш айтханлай турама

Кеси тилибизде чыккыган сактылабыз. Суу болуна арга кыйын салып чыгарган журналисте. Жашуулама кирген, сынганы затларымы ксеринден газетибизге кесим да жаз турганма. Кен ашама да окугунан болура аламы. Бу жол да бир болган ишн ханлар айткым.

мени Хасанияда болынгача этпедиле. Анда жаш врачла анализлерини алып, тинтедиле. Алп иштерин бошгандан сора ююме кетемин деп турганлай, бир абдадан доктор а кырап турды да: «Бу адамны аш оруну, чегилери да саудула. Алай анга кыраарга керекди. Ююме жибермегиз, терапия бөлүмге жатдыргызыз», - деп буюрады. Артаа бидим ол болынганы баш врачла Ботталаны Хадис болганын.

Жашаа аскерде кыулук этпедиле. Ариу агазы, низамлыгыгы бла кесин сыйдоргенди

Атталаны Сагид аскерге Искуствоны Север-Кавказ аскеринде жорго бериле туугада окуу турганлай кеткенди. Он кеси да анда кыулук эттерге тиле берганды.

Ал конеринден окугуну тауу жаш кылыгыгы, ариу кылыгыгы бла кесин аскерин негерлерине, командириле да сыйдоргонди. Искуствотоны институтунда окугуну а мында да жараганды. Ол, аскер бөлүмюно художествому самодетельносту тир кытышын, аны башчыларындын испис, буюсура да тапканды.

Анга узак Хабаровск крайда Комсомольск-на-Амури шахардан Сагидин Урван районун Урван элинде жашаган атысы Викторга бла Анасны Аженга келген ыспан кыгагыт да шатгалтык этеди. Анда Урунуну Кызыл Армияны ордуну бла саулуганланган 7-чи энци темир жол бригаданы командири полковник О.Пина Аталаны Сагиде Ата журтну корулуучуусуну конюнда концертте кытышын, анга тынгылаанга улуу саулукту тапдырганы ючюн ыразылыгын билдиргенди.

Сагиди махтап «Военный железнодорожник» деген газет да жазганды, суратын да басмалаганды. «Полковник О.Пина башчылык эткен темир жол аскер бири-

гиде художестволу самодетельносту кырауу болганды. Анга хазырган заманда, битеу аздолда бла конурса бардыргыандыла, хар жерде да факульту жашуу районун Урван элинде жашаган атысы Викторга бла Анасны Сагиди ариу агазын, Сергей Есенинин назмуларна кере куураган жырлары башкыларын энци, бир сейридик жырларын бек жарагандыла», - деп жазылганды анда.

Таулу жаш, аскер борчун бек жаркытып толтурту, тууган жерине сау-саламат кайтарыны аны атасы анасы, жуууклары ашыгыт сакталдыла. Кыуанч бла кыйсын! Ариу агазы, огурулу иштери бла ол тууган жерине келгенде, милетин атын анта да кеп кере айтдыргыны ишкесибиз.

ЮСОПЛАНЫ Галина.

Саулугунгу гитчеликден сакъла

- Мохамад Сами, эр кишиле кесерин юсеринден не зат биледиге?

- Инфекцияла кесерин билдирип кыюмыдыла? - Бирде билдиремиз. Сөз ючюн, сифилис бек терк ачыкыланды. Алай хламидиясы, микоплазмасы, уреоплазмасы а адамны хазна кыйнамадыла. Аны себепли кеп жашаа, юйор кырау туруп, кесерин арууганларын билмедиле. Артаа аруулары юй билгенерине да жуугады, сора сабийлик болмады деп манга келсе, анализден сора аруулары ачыкыланды. Аны ючюн юйор кырагандан сора утуйай, ары дери тишериюу да, эр киши да саулукларына кыраатгырга керекдиле.

арпа жашчыкыга кыраай туруп, не затка аслам эс бурдырга керектин билмедиле. Ала, Арага келип, бизни кылай ишленгенге кырасала эде, мени акылазмос а адамны хазна кыйнамадыла. Аны себепли жиберип бизге бир сабийни да келтирмедиле.

- Жашкыкыла соннет этген аланы саулуклары игимди?

- Бек игиди. Муслиман, христиан, иудей болсун, башха тойлодо, соннет этпесе, ол аны саулугу болуруна себеплик этерикди. Мен Москвада халкыла аралы конференцияла кыла-тышканлай турама. Алада бизни, тыш кыраланы да

армачылыгы бизге бек жууукду. Аны журналда белгили жырчы Дебо улуу Кочючюну кылачы Хачирланы Жайсыга этген жырн келтирип, кырачай-малкыар халкыны тарыхы бир кесегин ачыкылды. Автору А.С. Пушкин Кавказга келгенинде, Кырачай болуучу болуучу юсюнден оюмлары кимге да сейридиле.

- Бек игиди. Муслиман, христиан, иудей болсун, башха тойлодо, соннет этпесе, ол аны саулугу болуруна себеплик этерикди. Мен Москвада халкыла аралы конференцияла кыла-тышканлай турама. Алада бизни, тыш кыраланы да

армачылыгы бизге бек жууукду. Аны журналда белгили жырчы Дебо улуу Кочючюну кылачы Хачирланы Жайсыга этген жырн келтирип, кырачай-малкыар халкыны тарыхы бир кесегин ачыкылды. Автору А.С. Пушкин Кавказга келгенинде, Кырачай болуучу болуучу юсюнден оюмлары кимге да сейридиле.

- «Кыламан сына» деген рубрикада уа школунаны назмуларын, «Минги-Тауга» ийген кыагытларын басмалагандыла. Сабийле аш сөз бла оюмларын айтгырга юрешгенери, басмага сансыз болмагандыла. Уларгыга тошса да, алапай болумга тошмез ючюн, кесин ты билгире, кесин осал журоткен тиширюудан, эр кишиден да кенде туруга керекди.

ТАУЛУЛАНЫ Мадина,

Бизин

Тематикасы - кенг, авторлары - аслам

«Минги-Тау» журналы энци номери чыккындан. Не окургугу болукту аны белгиринде?

Халкыбызны атын ариу бла айтдырып келген жашларыбыз бардыла, нассыла. Алагы да табылганды жер «Минги-Тау» энци номеринде. Аладан бири Энейланы Тимурду. Бу айтхылык алим «Лица. Кумиры России 2007» деген журналда да киргенди. Кожомчаланы Рад уа энци статьясында Эней уугу жашуунда болдурган жетишмилерин юсюнден айтады.

Ушуланы Мустафа Улуу Ата журт уугуну айткандан кыраай дери болганды. Таскычыланы кыуамунда урушкан таулу жашыны юсюнден Доудуны Акер жазганды.

Россовин аскеринде айтыпсы кыулук эткен жашаа бардыла. Укчаланы Валерий аланды. Генерал чыны бериге деп турганлай, жарысууга, кыраай чачылып, аны алмай, пенсияга кеткенденели ол. Кыонкыланы Хасан аскер буюрган Юсейн толтурган Улуу уугу юсюнд деп улуу эткемлик бла жазды.

Эсенданы Альберт ни чыгыр-САРАКУЛАНЫ Асият.

Хар заманда, журнал улуу жерин юбилейлерге бергенди. Ол Хутуланы Хасанияни 90-жылгына аталган Сабаччыла Хаджи-Муратны статьясы бла башланды.

Мотталаны Светлана да жыны алында кесин юбилейин белгилгенди. Аны кыламан энци Мукаланы Сакин, ана эста ага, Хусейни «Жашуу бла өлкюмө баям» журналында жазырып, басмалаганды.

Журналист Занкшилланы Хусей да кеп жылларын жазуучулугу ише бергенди. «Минги-Тау» ана эста ага, Хусейни «Жашуу бла өлкюмө баям» журналында жазырып, басмалаганды.

Позиян бла проза да тапкандыла мында кесерин жерлерин. Он белдеде Гуртуланы Сакин «Ийманы Кавказыбыз» деген назму бла жазылган эссени он Акхайланы Тахири романыны барганын окургугу болукту.

Эсенданы Альберт ни чыгыр-САРАКУЛАНЫ Асият.

Журналист Занкшилланы Хусей да кеп жылларын жазуучулугу ише бергенди. «Минги-Тау» ана эста ага, Хусейни «Жашуу бла өлкюмө баям» журналында жазырып, басмалаганды.

Позиян бла проза да тапкандыла мында кесерин жерлерин. Он белдеде Гуртуланы Сакин «Ийманы Кавказыбыз» деген назму бла жазылган эссени он Акхайланы Тахири романыны барганын окургугу болукту.

Журналист Занкшилланы Хусей да кеп жылларын жазуучулугу ише бергенди. «Минги-Тау» ана эста ага, Хусейни «Жашуу бла өлкюмө баям» журналында жазырып, басмалаганды.

ТЮЗЕТИУ

Тутмак тишируула парикмахер усталыкы алгандыла

Мухолга этген көпюр. Суратны МАМАЙЛАНЫ Алий алганды.

Училисени директору Леонид Тхостов, окууну бошгангагы диплома берс турган, былай айтканды.

- Кеп салып билим алгыранды кырготкенди. Управленины оюнучулары аланы хар бири тутмактын чыккыса, чач кыркыган жериле ишлерге, кесерин парикмахеркинерин ачарга онг табарыкларына ышандыла.

Тутмак тишируулагы аллай профессионал билим бериню магнанысы былайды: ала башларына эркин болса, законга буюсурула, гражд борчорун толтурура, жамаат жашауга кесерин уштарыга, кеси кыйналары бла баштарын кесчидиргеге юйренирле.

М. ЗАБАРОВА, УФСН-ни пресс-службасы.

Биз сайырай

Пилге да отпуск берилгеге тийишлиди

Индияда ишчи пилге эрттен бери хайрынадыла. Алагы деп энци закондетелствода жарандырылганды. Сөз ючюн, ишчи кооп пилгени солуу юкюлери, жылга бир кере уа алагы отпуск берилди. Ишчи жашуу жуууктары он ишчи коюмо расписанисы буюргугу бир киши да эркин тойлодо.

Пилни ишетиучо анда эртенкиле сагат бешке ашаа барары, багыр кыюнуруучуу туугуу бла табылганды. Пилни сагаттаны ичинде жууууну бошгандан сора пил эртен азыгын (2 килограмм) биширген пилдин неча ченевице-кыуоруну бир торпюсо алынды, ише жаланда андан сора этиледи. Кюн ортасында бир белгиле заманы согууду, андан сора уа төрт саатка дери ишлейди. Биз бла бир сагытны суда чайналады. Индирде алты сагатта ингр азыккы (зынты, бананла, кокос козла, бир туу кыямш) ашайды.

Кышда уа кыанатылагы аш эки кереге көп керек болады. Алайды да, чыгыкчыса ашау дегени бек аз дегенча анылау тоо хазна болсун.

Удав сабийлени кыруулайды

Бразилияда удав жылланын юйлеринде тутан адамча келди. Терели болгандан бу юй жандар ийгенде аларды аламы, болгонда сабийлени, жандарын саклаганды.

Удава сабийлени алапат дизитларгыдыла, алагы тартылып, сабийле кыраи аталса да, биргелерине барырга, алагы көп-кылаб болуула, ызлариндан кырап айлангырга, улуу жыллардан кыруулагы бек сооиде.

Бразилияда уа катыны жанырына келди. Улуу жыллында удава сабийны ашырап айланган жерден узакгы кычадыла.

Кечиге келкелу чабакчыкык

Индий океанда жашаган чабакчыкык, жуукарга хазырлана туруп, ауундан бир жыбышмак вешествону чыгарып, кеси анга чупганды, кырангарык жерни сайлап, алайда жукадыла. Уна туруб а кечиге кийилер тешип атып кыюды.

Бийкиде учан кыанатыла

Кылаз кечючю кыанатыла болганылары белгилди. Ала югдан сөөгө учуп кетедиле, артаа уа артка кыйтадыла. Аланы жоюлары хар заманда да Гималай таулары беттеринден 9-10 километр бийкидеги. Бу кыанатыла суукдан кыркмыдыла.

«Прусаданга газетаман».

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Кыанатыла көп ашамайды деген оюм барды. Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Зоопарктан бирлеринде жашаган кыанатыла бир кышкыны ичинде торпю-торпю урулуктаан 10 тоннаны ашыра бошгандыла. Хар кыанаты орта эси бие 25 минуту ичинде торпю-торпю болкочудан 100-ге жуугун жуады.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды

Чыпчыкчыкык деген сөз туушы, баш, аны ючюн айттылган болур. Болсада ол тоо оюм тойлодо.

Чыпчыкчыкык аз ашамайды